

Antagning som oavlönad docent vid fakulteten för ekonomi, natur-och teknikvetenskap

Styrdokument Örebro universitet

Kategori: Riktlinjer

Ärendenummer: 2023/08060

Beslutsfattare: Fakultetsnämnden för ekonomi, natur- och teknikvetenskap

Senast ändrad: 2024-02-01

Fastställd: 2016-06-14

Dokumentansvarig: Fakultetskansliet

Innehåll

Antagning som oavlönad docent vid fakulteten för ekonomi, natur-och teknikvetenskap	1
Allmänt om docentur	3
Ansökan och beslut.....	3
Nytta.....	3
Ämne för docentur.....	4
Docentur vid annat lärosäte	4
Externa sökande	4
Vetenskaplig skicklighet.....	4
Progression	4
Utvecklad självständighet.....	5
Vetenskapligt ledarskap	5
Pedagogisk kompetens.....	5
Sakkunnigbedömning	6
Ikraftträdande.....	6

Antagning som oavlönad docent vid fakulteten för ekonomi, natur- och teknikvetenskap

Allmänt om docentur

Docentur är en kompetenstitel som innebär att innehavaren visat självständig forskningsförmåga och pedagogisk kompetens samt besitter en betydligt högre vetenskaplig skicklighet än vad som krävs för doktorsexamen.

Den som har blivit utnämnd till docent förväntas åta sig uppdrag som fakultetsopponent, handledare av forskarstuderande, ledamot i betygsnämnd och andra sakkunniguppdrag liksom att aktivt ta ansvar för och vara drivande i såväl undervisning som forskning.

Rektor har angivit följande huvudprinciper för antagning av oavlönade docenter¹:

- För att anta forskare som oavlönad docent ska det bedömas vara till nytta för forskningen och utbildningen inom fakulteten.
- Docent antas normalt i huvudområde och/eller ämne i utbildning på forskarnivå vid Örebro universitet.
- Behörig att antas som docent är den som avlagt doktorsexamen och som uppfyller av fakultetsnämnden uppställda krav på vetenskaplig skicklighet och pedagogisk kompetens för docentur.

Ansökan och beslut

Ansökan om att bli antagen som oavlönad docent ställs till fakultetsnämnden enligt särskild instruktion². Lärarförslagskommittén bereder ansökan om docentur. Beslut om att bevilja eller avslå en ansökan om antagning som oavlönad docent fattas av fakultetsnämnden.

För att antas som docent behöver kvalitetskraven inom kriterierna vetenskaplig skicklighet och pedagogisk kompetens vara uppfyllda. Vid bedömningen av ansökan kan en lägre kvalitet inom det ena kriteriet inte kompenseras av en högre kvalitet i det andra kriteriet. Dessutom ska antagningen som docent vara till nytta för forskningen och utbildningen inom fakulteten.

Nytta

Lärarförslagskommittén gör, utifrån underlag från ämnesansvarig respektive prefekt, en bedömning av om eventuell antagning som docent är till nytta för forskningen och utbildningen inom fakulteten.

I bedömningen av nyttan ska samverka med det omgivande samhället ingå. Det avser spridande av kunskap samt samverka med myndigheter, näringsliv och civilsamhälle. Exempel på aktiviteter är populärvetenskaplig publicering, föredrag och medverka i media.

---

¹ Rektorsbeslut 2018-12-11, ORU 2018/06688.

² Ansökningsblankett finns på fakultetens webbsida om docentur på www.oru.se

Utifrån den sökandes pågående och planerade framtida verksamhet bedömer Lärarförslagskommittén om docenturen är till nytta för forskningen och utbildningen inom det ämne i utbildning på forskarnivå eller det huvudområde dit docenturen föreslås knyts.

Den som har blivit utnämnd till docent ska vara tillgänglig för uppdrag som fakultetsopponent, handledare av forskarstuderande, ledamot i betygsnämnd och andra sakkunniguppdrag liksom att aktivt ta ansvar för och vara drivande i såväl undervisning som forskning. Detta gäller även för externa sökande.

Ämne för docentur

Om Lärarförslagskommittén gör bedömningen att det finns särskilda skäl kan docenter antas i annat än inrättat huvudområde/forskarutbildningsämne vid Örebro universitet, till exempel om ämnet är ett forskarutbildningsämne vid annat svenskt lärosäte, när fakulteten avser att bygga upp en kompetens inom området för att kunna etablera det som huvudområde/forskarutbildningsämne eller om ämnet är av gränsöverskridande natur.

Docentur vid annat lärosäte

Den som har antagits som docent vid annat lärosäte i Sverige och anställs vid Örebro universitet behöver inte ansöka om överflyttning, då denna docentur har full validitet även vid Örebro universitet.

Den som är anställd vid Örebro universitet och som antagits som docent vid ett lärosäte i ett annat nordiskt land ska ansöka om docentur. Lärarförslagskommittén bedömer utifrån ansökan samt det andra lärosätets riktlinjer och process för docentur huruvida det är uppenbart att den sökande uppfyller kriterierna för docentur vid Örebro universitet och om en sakkunnigbedömning därmed är obehövlig. I annat fall behandlas ansökan på vanligt sätt.

Externa sökande

Externa sökande ska uppfylla samma krav som övriga sökanden med undantag för kravet på att ha genomgått 10 veckors behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande. Dock kvarstår kravet på att ha genomgått kursen Forskarhandledarutbildning eller motsvarande utbildning.

Vetenskaplig skicklighet

Den sökanden ska kunna redovisa en klart högre vetenskaplig skicklighet och forskningsförmåga än vad som krävs för doktorsexamen. Viss hänsyn kan tas till pågående och planerad forskning.

Progression

För docentur förutsätts att den sökande uppvisar en vetenskaplig progression och ha bidragit till den internationella forskningen. Den vetenskapliga produktionen ska uppvisa tillräckligt vetenskapligt djup och ämnesbredd samt originalitet.

De återopade arbetena ska vara publicerade eller accepterade för publicering i välrenommerade internationella publikationer med peer review-system. Vid

bedömningen ska hänsyn dock tas till ämnenas olika publiceringstraditioner och publiceringskraven ska anpassas till varje ämnes förutsättningar och publiceringspraxis.

Antal författare och omfattningen av den sökandes bidrag till publikationerna ska vägas in i bedömningen. Ett högt antal publikationer kan inte kompensera låg kvalitet, men en excellent kvalitet kan kompensera för färre antal publiceringar. De återopade publikationerna ska inte innehålla omfattande överlapp, vilket även gäller återopade publikationer i relation till doktorsavhandlingen.

I ämnen inom natur- och teknikvetenskap ska den sökande normalt kunna återopä minst 10 originalarbeten av god kvalitet, utöver de som ingår i doktorsavhandlingen. Antalet ska ses som ett riktvärde att utgå ifrån vid bedömning av arbetenas vetenskapliga kvalitet. I ämnen inom samhällsvetenskap och humaniora ska den sökande normalt kunna återopä en vetenskaplig produktion motsvarande minst en doktorsavhandling av god kvalitet utöver de arbeten som ingår i sökandens egen doktorsavhandling.

Utvecklad självständighet

Den sökande ska efter disputationen ha utvecklat sin självständighet som forskare. Det innebär att den sökande ska vara huvudansvarig, utan tidigare huvudhandledare eller biträdande handledare som medförfattare, i minst två av de originalarbeten som återopä i ansökan. En person anses vara huvudansvarig, om vederbörande i arbetet med publikationen, inte har haft mindre ansvar än någon annan som ingått i författargruppen. Självständigheten visas genom att den sökande beskriver sitt bidrag till varje återopad samförfattad publikation.

Vetenskapligt ledarskap

Den sökande ska efter disputationen ha erfarenhet av att leda forskningsverksamhet. Om erfarenhet av forskningsledning är begränsad kan detta vägas upp av erhållen extern forskningsfinansiering som huvudsökande eller medsökande.

Pedagogisk kompetens

Undervisningsmeriterna ska normalt omfatta minst 440 klocktimmar, varav högst 40 timmar får bestå av handledning inom grundnivå och avancerad nivå.

Dessutom krävs att den sökande har:

- genomgått 10 veckors behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning (motsvarande 15 hp) eller motsvarande utbildning, eller bedöms ha motsvarande kompetens,
- genomgått kursen Forskarhandledarutbildning eller motsvarande utbildning
- sammanräknat, minst ett års total handledartid som biträdande handledare fördelat på högst två forskarstuderande,
- självständigt ansvarat för kurser, kursutveckling, pedagogiskt utvecklingsarbete, eller författat läromedel.
- Den pedagogiska kompetensen bedöms även utifrån den sökandes reflektion över den egna handledarrollen, den planerade framtida pedagogiska verksamheten samt på undervisningserfarenhetens kvalitet och omfattning i olika

undervisningsformer: till exempel föreläsningar, seminarier, demonstrationer och handledning. Undervisningsmeriterna får omfatta utbildning på såväl grundnivå, avancerad nivå som forskarnivå.

- Den sökande ska ha god förmåga att förmedla kunskap och vetenskapliga resultat till studenter, doktorander och ämneskollegor. Denna förmåga prövas särskilt i en provföreläsning efter ett positivt sakkunnigutlåtande. Ämnesansvarig beslutar om innehållet i provföreläsningen. Vid beslut om att genomföra en provföreläsning, åligger det berörd ämnesansvarig att arrangera den i enlighet med bilaga 1.

Sakkunnigbedömning

Den sökandes vetenskapliga skicklighet och pedagogiska kompetens ska bedömas av minst en extern sakkunnig. Den som utses till sakkunnig ska vara professor (om inte särskilda skäl föreligger) och får varken vara anställd vid eller affilierad till Örebro universitet.

I normalfallet ska sakkunnig vara verksam i Sverige. En person verksam utanför Sverige kan dock utses om det finns särskilda skäl, men ska då vara väl förtrogen med vad som förutsätts för utnämning till docent i Sverige. Normalt ska sakkunnig inte tidigare ha bedömt den sökande i andra sammanhang. Ämnesansvarig ska lämna en särskild motivering om den som föreslås som sakkunnig tidigare har varit sakkunnig för den sökande, alternativt opponent eller ledamot i betygsnämnd vid den sökandes disputation.

Ikraftträdande

Riktlinjerna träder i kraft den 15 februari 2024. Ansökningar som inkommit till registrator innan detta datum prövas enligt tidigare riktlinjer.

Bilaga 1

Provföreläsning

1. Lärarförslagskommittén uppdrar åt ämnesansvarig att föreslå ämne och datum för provföreläsning. Föreläsningen förväntas vara 45 min lång och kan vända sig till studenter i grundutbildningen inom ordinarie kursverksamhet eller vara en öppen populärvetenskaplig presentation av den egna forskningen. Föreläsningen ska hållas på svenska eller engelska. Den sökande ska visa sin förmåga att på ett tydligt sätt förmedla relevant information.
2. Lärarförslagskommittén utser en bedömargrupp bestående av tre ledamöter/suppleanter ur kommittén. Inom bedömargruppen utses en ordförande.
3. Ämnesansvarig bokar datum och lokal för föreläsningen i samråd med bedömargruppen och bjuder in till föreläsningen. Ämnesansvarig meddelar lärarförslagskommitténs sekreterare om bokat datum, tid, lokal samt rubriceringen på föreläsningen och den sökandes namnuppgifter. Lärarförslagskommitténs sekreterare skriver in föreläsningen i Örebro universitets kalendarium och förbereder bedömningsprotokollet för provföreläsningen till bedömargruppen.
4. Direkt efter föreläsningen sammanträder bedömargruppen. Sammanträdet hålls i två delar. Den första delen avser inhämtande av information från ämnesansvarig. Den andra delen består av bedömargruppens enskilda överläggningar och beslut om provföreläsningen är godkänd eller underkänd. Ämnesansvarig har närvaro- och yttranderätt under den första delen av sammanträdet.
5. Bedömargruppen är beslutsför när minst två ledamöter är närvarande. Beslut om godkänd provföreläsning kräver stöd av minst två ledamöter.
Justerat protokoll lämnas till registrator vid Örebro universitet.
6. I bedömningen ingår följande kriterier:
  - Täcktes ämnet på ett adekvat sätt?
  - Var svårighetsgraden på rätt nivå?
  - Var dispositionen av innehållet god?
  - Var illustrationerna tillfredsställande? (Mängd, kvalitet, begriplighet etc.)
  - Var föreläsningstempot lämpligt?
  - Hölls tiden?
  - Gick budskapet med föreläsningen fram?
7. Vid eventuell underkänd provföreläsning prövas den sökandes möjlighet att ge ny provföreläsning i varje enskilt fall av Lärarförslagskommittén.